

zavetje. Tudi če so jim košare ali posode padale z glave, so jih pustile prav tam ležati na tleh. Kdor je imel voz in konja, ta jo je ubral v največjem diru proč od šrapnelov. Vse je imelo, vse, moški in ženske, konji, kokoši, piščeta, vozovi in posode, vse je imelo le eno željo: proč, proč od nevarnega kraja! V par trenutkih je bilo tudi v resnici vse proč. Trg je bil prazen vseh onih, ki so mogli pete odnesti, ali vsaj biti od drugih odnešeni. Ostale so samo mize, na njih kupi sadja in zelenjave, po tleh mešanica različnega prodajnega blaga, povsod pa nered. Bilo je prav tako, kakor da bi granata udarila, dasi ni udarila. Kjer je bil drugače največji šum in največ klepetanja — je zavladala sedaj popolna grobna tišina. Šrapneli znajo res učinkovati!

Ko se je zdelo, da šrapnelov ne bo več, so se zopet prikazala prva živa bitja. Najprej je prišla branjevka. Počasi in plaho je pokazala izza kota — najprej svojo glavo, potem ostali život, potem pa še noge. In sedaj je tekla kar je mogla; prišla je na trg, se sklonila pod mizo, potegnila ven svoje kokoši in bežala z njimi, da so uboge živalice kričale, kot bi bile obsedene. Vzglede naše branjevke je tudi druge opogumil. Prihajali so tudi z vozovi, a zginjali zopet, kakor da bi jim bili šrapneli za petami. Vrnili so se življenje sicer na trg, tudi red se je spet povrnil, a manjkala je tista živahna neskrbnost, ki je vsakemu trgu tako bistveno lastna.

Italijani pri Gorici ne bodo prodrli naših postojank.

Ivan Mermolja, načelnik krompirjeve zadruga za goriško okolico, nam piše dne 16. julija iz Vrtojbe pri Gorici o bojih, ki divjajo sedaj v ozemlju Gorice:

Jugozahodno od Gorice je noč in dan italijanska kanonada. Italijani z brezštevlnimi strelji napadajo naše navadne postojanke. Naši mnogo ne odgovarjajo, razun na večer z navadnimi in strojnimi puškami in sicer najbolj tedaj, ko se polentariji približajo našim žičnatim ograjam. Sicer so pa Italijani že obupani. Ko dobijo povelje za prodiranje, pa odgovarjajo častnikom: „La vadi lei prima signor!“ (Le pojdite Vi gospod naprej!) Vojaki, ki se borijo okrog Kalvarije, pravijo, da Italijani, posebno mlajši, kačar naši krepko odgovarjajo italijanskim strelom, obupno kličejo: „O Dio, o mama mia, ainto, ainto!“ (O Bog, o mama moja, pomagajte, pomagajte!)

Naši domačini (civilni ljudje) so malo preveč srčni. Zal jim je lepih poljskih pridelkov, pa jih kar kradejo izpod granat. Marsikdo plača to predrznost z življenjem. Včeraj je ubilo člana odbora naše zadruga, Franca Zavavilav iz St. Andraža. Krompir še vedno pošiljamo na Dunaj in sicer do deset vagonov dnevno. Italijani so res reveži, ker niso mogli tega preprečiti. Prepričan sem, da Italijani pri Gorici ne bodo prodrli naših postojank. Ljudstvo slovenske narodnosti noče zapustiti ročne grude, dasiravno padajo sovražne krogle na njih zemljo in rušijo naša domovja . . .

Italijanski podaniki v Gorici.

Italijanskih podanikov v Gorici je bilo precej. To se je videlo zlasti, ko so odhajali domov še pred vojno. V raznih obrtih so bili zakopani in dobro se jim je godilo. Magistrat kot obrtna oblast jim je šel na roko, Slovencem pa nagajal in delal škodo, kjer je bil mogel. Ko je izbruhnila vojska, so šli kar po vrsti, nekateri prav dobro založeni z denarjem. Prosluli goriški Lah Brezina je potegnil čez Matajen, namesto da bi bil pošteno oblekel avstrijsko vojaško suknjo. Kavarnar v „Cafe Nazionale“ v Gosposki ulici si je napravil veliko premoženje, katero je odnesel seboj. In koliko je zaslužil slovenskega denarja! Naši gorjani so se tam ustavljali in puščali največkrat preveč denarja „regnicolo“, ki drugače za nje ni imel lepe besede in se mu ni zdelo vredno, pričeti se slovensčine. Tam pa so se shajali tudi razni „prijatelji“ Slovencev. V vseh obrtih so bili zastopani in še tisti sejmarski kričač, ki se je drl na Travniku sredi kmečkih ljudi, in prodajal „dobra blaga“, je bil „regnicolo.“ Tisočake je prihranil in šel z njimi v blaženo Italijo. — Po vojski bo v tem oziru pač malce drugače.

Bovec, Predil, Rabel in Naborjet.

„Berliner Tageblatt“ ima iz vojnopisnega urada dne 15. t. m. sledeče:

Italijani ponavljajo svoja netočna poročila. In tako je izmišljena vest, da so zaporni fortii na Predilu, v Rablju, v Naborjetu in Boycu razbiti. Kljub 7-tedenskem naporu in kljub temu, da so na teh mestih zbrali prvovrstne čete in težko artilerijo, vendar se niso približali svojemu cilju. Vojna podvzetja proti tej fronti so se začela dne 20. maja. Prva granata je padla v bližini predilske poti. Od tedaj npr. prestano obstreljujejo Predil. Na laški ogenj je odgovorila utrdba v Rablju in dognala, da so se Lah ugnjezdili na sedlu Nevea, odkjer so streljali z gorskimi topovi na trdnjavo. Pa kmalu so svoje topove umaknili. Istočasno so Lah napravili sunek proti Na-

borjetu, ki je bil ravno tako odbit. Dne 12. junija so zbrali večje sile južno od Bovea. Proti Naborjetu niso potisnili samo možnarjev, ampak tudi ladijske topove. Do začetka julija je sovražnik nastreljal že ogromno množino težkih granat, vendar ni mogel prodreti utrdb Hensel, ki tudi še zdaj vedno odgovarja, kakor sem se sam prepričal. Vsi junaški branitelji utrdb Hensel so bili odlikovani. Tudi Predil, na katerega streljajo neprestano s topovi najtežjega kalibra, še vedno odgovarja z ognjem. Laška artilerija je na tej fronti delovala proti nekaterim ciljem. Rabel in Predil sta dobila tuintam kako granato v dar. Uspeh vseh teh bojev je ta, da so vse zaporne utrdbes sposobne za boj in da odgovarjajo z ognjem. Proti koncu junija je nastopila tudi laška pehota. V ozemlju Krna južno od Bovea se vrše manjše in večje praske, ki se trajajo nadalje. Tuintam napadejo Italijani z veliko premočjo in pošljejo na razmeroma majhen prostor znatne sile, med njimi številne bataljone alpinov. Za zanos laške ofenzive je značilno, da začaj za svojimi postojankami kopljejo strelske järke in gradijo žične ovire, kakor da bi se bali naše ofenzive. Sovražnik ima izredno velike izgube. Ujetniki in dezertirji povedo, da so mislili, da bodo mirno zasedli na podlagi diplomatskih pogajanj odstopljeno ozemlje. To so jim pravili in zato jih je globoko pretreslo, ko so nepričakovano zašli v ta peklenški ogenj.

Italijanska križarka „Giuseppe Garibaldi“ potopljena.

Dne 18. julija zjutraj se je pojavilo 8 italijanskih križark in 12 torpedovk pred Dubrovnikom in je obstreljevalo kolodvor v Gružu in višino pri Cavtatu. Oddale so okrog 1000 strelcev. Nekaj zasebnih hiš je bilo lahko poškodovanih. Ubit ni bil nihče in tudi ne ranjen. Ob 6. uri zjutraj je naš podmorski čoln začel s torpednim strelom italijansko oklopno križarko „Giuseppe Garibaldi“, ki se je tudi udeležila obstreljevanja, in jo potopil. Križarka se je tekom 15 minut potopila.

Potopljena križarka „Giuseppe Garibaldi“ je bila zgrajena leta 1899. Dolga je bila 111, široka pa 18 metrov. Oborožena je bila s 44 topovi. Vozila je pa z brzino 20 milj na uro. Njena posadka je štela 555 mož.

Italijanska vojna mornarica ima sedaj le še 6 oklopnih križark, ki so sposobne za pomorsko bitko na odprtem morju. Značilno je, da si italijanska vlada ne upa pravilno objaviti svojih izgub na morju, ker se boji nevolje med ljudstvom in tudi nemirov, za katere so Italijani kmalu pripravljani.

Italijanska prismojenost.

Italijanski kralj je imenoval v Trstu rojenega žida Bürzela, ki je zaradi veleizdajalstva moral v Italijo in se tam prekrstil v Barzilaj-a, za ministra „neresenihi“ Italijanov. Govorica, da je italijanski kralj prismojen, se torej uresničuje.

Nov namestnik v Galiciji.

Dosedanji galiski namestnik dr. Korytowski je odstopil in na njegovo mesto je imenovan infanterijski general Herman pl. Colard e. kr. namestnikom. Da se je vlada odločila za generala, razlaga s tem, da je po zopetni pridobitvi Galicije potrebna vojaška oseba, ki pa je odgovorna ministrštvom.

Z Balkana.

Zelo težko je, točno poročati o balkanskih državah, ker se položaj zaradi njihovega cincanja in preračunjevanja neprestano spreminja. V trenutku je položaj tak: Rumunija in Bolgarija opazujeta z nepeto pozornostjo dogodke na ruskem bojišču. Ker se ti dogodki za nas ugodno razvijajo, se nam od Rumunije ni ničesar bati. Še manj seveda od strani Bolgarije, ki si skuša za vse slučaje s pogodbami zavarovati svoj hrbet proti Rumuniji in Turčiji. Na Grškem počiva politika, ker se kralj ni ozdravel, čeravno je izven nevarnosti. Ni gotovo, da bo te dni sklican državni zbor, ampak mogoče šele mesca avgusta. Na Grškem je javno mnenje proti Angleški, ki ovira prosti promet grških trgovskih ladij, in proti Italiji, ki ji postaja nadležna v Albaniji.

S Črnogore ni nič drugega novega, nego da je kralj Nikita naznanil novo prodiranje proti Avstriji. Beseda je velika, a dejanja se nihče ne boji. Srbi pa imajo smolo z Albanijo. Rusija pritiska nanje, da v Albaniji ne delajo napotja Italijanom. Pravi se celo, a ni potrjeno, da so se morali Srbi umakniti iz Drača. Zdravstvene razmere v Srbiji so se baje znatno zboljšale.

Stavka angleških rudarjev.

Na Angleškem je začelo v premogokopih stavkati nad 200.000 delavcev. Gre se za povišanje mezd. Stavka bo seveda uplivala tudi na izdelovanje — vojnih potrebščin. Za vojno navdušeni Angleži imenujejo stavko izdajalstvo.

Prebiranje 43- do 50letnih.

Iz Dunaja se dne 17. julija uradno poroča:

Kakor izvemo, se bo vršilo prebiranje črnovojniških zavezancev letnikov 1865 do 1872, nadalje onih v letih 1873 in 1874 rojenih, ki so bili predčasno iz črnovojniške službe odpuščeni, v času od 29. julija do 30. septembra.

K prebiranju morajo iti črnovojniki s tistimi občinami, kjer so se svoj čas oglasili. Izvzeti so pri teh prebiranjih tisti črnovojniški zavezanci, katere zadene kaka v tozadavnem razglasu o prebiranju omenjena izjema, n. pr. med drugimi zdravniki, nadalje tisti v l. 1872 rojeni, ki so že služili pri vojaštvu in so pravilno oproščeni vojaške službe. K prebiranju morajo priti vsi, taki, ki so nekaj služili, ali ne, in ki so se glasom izdanih določil morali zglasiti k prebiranju. Vpoklicani pa bodo v službovanje za sposobne spoznani črnovojniki še le v poznejšem času.

Razne novice.

* Štiridesetletnica mašništva prem. g. knezoškofa. Kn.-šk. lavantinski stolni kapitelj v Mariboru je poslal z ozirom na petindvajsetletnico škofovanja našega prem. g. knezoškofa mrdgoč. dekanijem uradom okrožnico, v kateri je v jedrnatih besedah opisano blagonosno delovanje našega Nadpastirja ter razloženo, kakšne slovesnosti so bile namenjene povsem petindvajsetletnice. Ker pa so radi vojske na željo prevz. g. knezoškofa bile vse slovesnosti odpuščane, za to pozivlja preč. kapitelj, da slavijo škofljani v tihi in pobožni molitvi letos vsaj štiridesetletnico mašništva svojega Nadpastirja. Okrožnica pravi doslovno: Ker so bile slovesnosti za škofijsko petindvajsetletnico lanske leto preložene na ugodnejši čas, je prosil kn.-šk. stolni kapitelj dne 19. aprila t. l. prem. g. knezoškofa, naj bi milostno dovolili, da se za leto 1914 nameravana svečanost sme praznovati letos in sicer dne 25. julija, ko poteče 40 let, kar so Prevzvišeni prejeli iz rok Svojega prednika na škofijski stolici zakrament sv. mašniškega posvečenja. Premilostni vladika so naročili, da izostanejo z ozirom na čas grozne vojske vse slovesnosti. Ko pa je Njih prosil kn.-šk. stolni kapitelj, da bi vsaj dovolili za dan 25. julija 1915 v stolnici in v župnijskih cerkvah lavantinske škofije slovesno sv. mašo, so v cerkveno slovesnost privolili. Vstled tega naznanil kn. šk. stolni kapitelj mnogoč. duhovščini, da se bo služila dne 25. julija 1915, to je na deveto pobinkoštno nedeljo, ob 10. uri dopoldne v tukajšnji stolnici pontifikalna sv. maša z zahvalnico „Te Deum“, obenem pa prosil in vabi, da se služijo tisto nedeljo ali prvo prvo nedeljo po 25. juliju t. l. v vseh župnijskih cerkvah naše škofije po primerni pridigi slovesna sv. maša z zahvalno pesmijo „Te Deum laudamus“, h kateri se naj prijazno vabijo verniki s prošnjo, da molijo pobožno za premilostljivega gospoda Nadpastirja ter za Njih darujejo sv. obhajila.

Naš prestolonaslednik — imenovan za generala. Cesar je imenoval našega prestolonaslednika Karola Franca Jožefa za generalnega majorja in kontre-admirala.

† Nadvojvodinja Marija. V Badenu pri Dunaju je dne 17. t. m. umrla nadvojvodinja Marija, stara 90 let. Rajna je bila soproga leta 1913 umrlega nadvojvoda Rajnerja, s katerim je živela 60 let v zakonu. Truplo visoke pokojnice prepeljeno na Dunaj, kjer je bilo v sredo, 21. t. m., blagoslovljeno in pri oo. kapucinih položeno v grobišče cesarske hiše.

* Visoki obisk. God sv. Vincencija Pavlanskega, zaščitnika bolnišnic, so naš prevzvišeni in premilostljivi knez in škof slovesno obhajali v mariborski javni bolnišnici, kjer ležijo tudi najbolj težko ranjeni vojaki. Ob 6. uri zjutraj so darovali v bolniški kapelici sv. mašo za vse žive bolnike, zlasti pa za naše žive in rajne vojake in njihove dobrotnike. Po blagoslovu z Najsvetejšim pa so v prisrčnem nagovoru podali vsem navzočim mnogo tolažilnih in vspešnih besed iz življenja sv. Vincencija. Naj bi posnemali, zlasti v sedanjih hudih časih, njegovo trdno vero, neomahljivo zaupanje na Boga in apostolsko ljubezen do bližnjega, posebno pa njegovo skrajno potrpežljivost in udanost v najsvetejšo voljo božjo v bolečinah, v katerih se je tolažil z Gospodovimi besedami: „Ta bolezen ni v smrt, temveč v čast božjo!“ Potem so obiskali vse bolniške sobe, milo tolažili razne bolnike ter jim delili spominke in nadpastirski blagoslov. Šele proti 11. uri so preblagi vladika zapustili hišo bolečin.

* **Obmejni Slovenec odlikovan z zlato hrabrostno kolajno.** Iz St. Ilja v Slov. gor. se nam poroča: Konrad Skof, bivši gostilničar na Kiceku pri Lipnici in posestnik v St. Ilju, je bil na severnem bojišču odlikovan z zlato hrabrostno kolajno. Skof je rešil svojega polkovnika iz smrtne nevarnosti. Odlikovanec, ki je zet vrlega narodnjaka in palirja g. Kermavca, se nahaja že od začetka vojske na bojišču, a ga še nobena krogla ni zadela.

* **Odlikovani slovenski vojaki.** Sanitetni narednik Vinko Kores, doma iz Zetaj pri Rogatecu, je bil v Ptujju odlikovan s srebrno kolajno 2. vrste. — Bronasto hrabrostno kolajno so dobili lovci: Rud. Stern, Stefan Kmetič, Franc Rutar in Karl Sačar. — Uradnik Zadruga Zveze v Mariboru Roman Bende je radi izvanrednih junaških činov povzdignjen v četovodjo ter dobi srebrno kolajno 1. vrste. Bende je bil že po zimi odlikovan s srebrno kolajno 2. vrste.

* **Na koleri umrl Ljutomerski Slovenec.** Prijatelj lista nam piše: Pri c. kr. civilnočelavskem oddelku Maribor, kateri je sestavljen skoraj iz samih spodnještajerskih Slovencev, je dne 6. julija umrl na kolero Josip Prelog, zidarski palir in posestnik na Kamenščaku pri Ljutomeru. Bolezen še ni 12 ur trajala, popoldne tistega dne je bil v bolnišnico oddan že drugi, Franc Spilar, posestnikov sin iz Pleterja pri Brežicah, kot sumljiv kolere. Sicer pa pri Spilarju ni nevarnosti, ker je bila zdravniška pomoč že kmalu pri rokah. Spilar se nahaja v vojni bolnišnici v Bursetynu v Galiciji. Za druge sedaj ni nevarnosti, ker je bil celi oddelek takoj tisti dan proti koleri cepljen. V Mariboru proti tifusu cepljeni so med potjo nekateri tudi na tifusu zboleli, pa se jih bolezen ni držala več nego dva dni in so bili že zopet zdravi.

* **Kolera na Hrvaškem.** Uradni list za Hrvaško in Slavonijo javlja, da je na Hrvaškem in v Slavoniji v dobi med 5. in 12. julijem zbolelo na kolero na novo 120 oseb, od teh je 59 oseb podleglo tej bolezni.

* **Dne 19. julija ni bil na Dunaju noben vojak pokopan.** Od začetka vojske je bil na Dunaju vsak dan pokopan kak na bojišču ranjeni vojak. Dne 19. julija pa v cesarskem mestu ni bilo nobenega vojaškega pogreba.

* **Izkopavanje in prevoz padlih na bojišču.** Vojno ministrstvo je izdalo: Prošnje v to svrhu je treba predložiti vojnemu poveljstvu okraja, v katerem se nahaja prošnja. Vojno poveljstvo bo zadevo zasledovalo in javilo uspeh. Izkopati se more le oni, ki je sam za se pokopan. Kdor je umrl na kužni bolezni, se izkoplje in pripelje še le čez leto dni.

* **Pogrešajo se: Jožef Svenšek, vojak 87. pešpolka, 2. poljske stotnije, vojna pošta štev. 73. Odgovor organistu Ivanju Slačeku v Rušah pri Mariboru. — Jožef Kovarič, doma iz Rincetove grabe pri Ljutomeru, odšel je dne 18. marca iz Juženburga na severno bojišče. Odgovor na sestro M. Kovarič v Rincetovi grabi, pošta Ljutomer.**

* **Pogrešana družina s Primorskega.** Anton Mavrič, sedaj v Veržeju, p. Križevci, prosi, da bi se mu naznanilo, kje se morda nahaja njegova družina iz Brd pri Gorici (Kozana). Žena se zove Marija Mavrič.

* **Ob Soči.** Naš prijatelj Josip Holc, doma iz Slov. gorice, znan našim čitateljem po svojih zanimivih pismih s severnega bojišča, kjer se je ves čas, kar vojska traja, zvesto boril, nam piše dne 14. julija: „Z Dunaja sem bil poslan na jug proti polentariju. Čez visoke gore smo dospeli v dolinico, v kateri izvira sedaj tako znamenita reka Soča. Z radostnim srcem sem pozdravil drag mi slovenski kraj, kjer mi doni na uho mila slovenščina in kjer čez leto dni zopet slišim glas zvona in njegovo vabilo k službi božji. Dobro slovensko ljudstvo nas sprejema z radostjo ter nas veselo pozdravlja. Posebno vesel sem tudi dneva, ko nas obišče „Slov. Gospodar“, kateri gre nam vajakom tako skrbno na roko, ko objavlja pisma, v katerih opisujemo svoje vojne dogodke.“

* **Slovenski mornarji pozdravljajo.** Od sinje Adrije smo dobili dopisnico sledeče vsebine: Najtoplejše pozdrave z južnega bojišča pošiljajo vsem spodnještajerskim Slovenceom mornarji naše c. k. vojne mornarice. Italijani že spoznavajo pesti železnih štajerskih Slovencev. Upamo, da bodo v kratkem uvideli, kaj smo mi. Hura! Podčastniki: Gašperlin Idor, Stant Srečko, Janžekovič Anton, Lerher Franc, Langefus Rudolf; mornarji: Oberl Ludovik, Jurčič Jožef, Oblak Franc, Drnašek Karl, Zupan Oton, Straus Leopold.

* **Zalosten slučaj.** Klakor je celemu svetu znano, prihajajo na goriške mestne ulice in mestno okolico sovražni šrapneli in granate. Jasno je, da se pri tem dogajajo resni slučajji, tudi težke nesreče. Ljudje so skoraj prelaski ob pogledu na gotovo nevarnost, ki žuga več ali manj povsod. Omenjamo izmed takih slučajev le enega, ki je menda edini svoje vrste in silno tragičen, da človeka kar v srcu pretrese, ko ga izve. Udaril je laški šrapnel nekje na meji mesta. Mož je v vojski, žena njegova, mati štirih otrok, stoji pred vrati in gleda, kako se trije igrajo pred hišo, najstarejši ima 9 let. Kar zasikne z neznansko silo v ozračju in že se tik nad hišo razpoči sovražni šrapnel. Strašen pogled: trije otroci mrtvi na tleh, četrti, dojenček na materinih prsih zadet od jeklenega šrapnelkega drobca. Stiri otroke je imela, edine in vse, ki jih je imela; vsi štirje so razbiti in mrtvi ležali pred njo... To se je zgodilo v petek dne 2. julija 1915.

* **Čudovita zvestoba v službi poklica.** „Novi Čas“ poroča iz Gorice: Dne 14. t. m., zjutraj ob 7. uri, so padali laški šrapneli skozi četrte ure kot toča na neki del mesta. Seveda so se ljudje takoj poskri-

li ter čakali, da mine nevihta. Tega pa ni storil ce' stni pometač v bližini gostilne M. P., kateri je šrapnel zdobil rob med streho in hišnim zidom. Pakla je cela groblja na ulico. Naš cestni pometač pa, ko to zapazi, nikakor ne zbeži, ampak z veliko vneto skoči s svojo metlo tja in hiti spravljat grobljo v stran od ceste. Šrapneli pa so pokali dalje v neposredni njegovi bližini. Celo vojaki se mu niso mogli dobro načuditi.

* **Za invalide in svoje padlih in umrlih vojakov ter invalidov.** Na podlagi odredbe ministrstva za deželno brambo z dne 12. junija 1915 dobe invalidi, katerih dela zmožnost se je zmanjšala za najmanj 20% do 50%, 60 K letno, invalidi, katerih delazmožnost se je zmanjšala od 50% do 100%, 120 K, invalidi, ki so za delo popolnoma nesposobni, pa 180 K letno. Svoji invalidov dobe: žena invalida, ki dobi-va podporo ne glede na višino, dobi 60 K, vsak zakonski ali nezakonski otrok invalida, ki dobi-va podporo po 60 K, oziroma 120 K, po 36 K, vsak otrok invalida, ki dobi-va po 180 K, pa po 60 K. Po 60 Kron dobi zakonski oče ali stari oče, ali nezakonska mati in stara mati, nadalje zakonski oče nezakonske matere invalida, ki vleče podporo, vendar ne sme svota podpor vseh svojcev presega 120 K. Svoji padlih ali umrlih vojakov dobe: vdova 120 K; po 12 K vsak zakonski ali legitimiran otrok brez očeta; po 36 K, če je en sam otrok, po 30 K, če sta dva, po 24 K, če so trije, po 18 K, če so štirje ali več otrok brez očeta in matere. Po 60 K dobi vsaka nezakonska sirota, če vleče vdovo podporo, po 108 K vsaka nezakonska sirota, katero je padli ali umrli preskrboval, če je samo ena; če sta pa dve pa 102 K, če tri pa 96 K, če štiri ali več, po 90 K. Po 60 K dobi zakonski oče ali stari oče, zakonska ali nezakonska mati in stara mati, nadalje zakonski oče nezakonske matere s pripombo, da svbta vseh ostalih ne sme presega 120 K. Pri tem pridejo v prvi vrsti v poštev stariši, v drugi vrsti pa stari očetje, oziroma stare matere, in sicer po rodovniku. Dečki dobivajo podporo do 16. leta, deklice pa do 14. leta. Svoji pogrešanih vojakov dobe isto podporo, kot svoji padlih ali umrlih vojakov. Podpore se izplačujejo v mesečnih obrokih, in sicer naprej.

* **Razpis Tegetthoffove ustanove.** Okrajno glavarstvo v Mariboru razglša: Vsled ukaza c. in kr. vojaškega poveljstva v Gradcu I. J. R., št. 18.107, z dne 3. julija 1915 razpisuje se natečaj Tegetthoffove ustanove za invalide. Pravico do te ustanove imajo samo invalidi, kateri so služili v enem ali drugem v ozemlju dopolnitvenih okrajev Gradec in Maribor izpopolnjujočem se pehotnem polku ali lovskem bataljonu, ki so bili vsled ranjenja pred sovražnikom pohabljeni in pri zdravstvenem pregledu (superarbitraciji) razredovani kot „državljeni nezmožni pridobiti si kaj.“ Prednost imajo oni, ki so se pod poveljstvom ulegla podmaršala Karola pl. Tegetthoffa l. 1878 udeležili zasedbe (okupacije) Bosne. To je v občinah razglasiti na v kraju navedeni način in je to-zaštevne nekolokovane prošnje do najkasneje dne 30. julija t. l. predložiti okrajnemu glavarstvu. Pripomni se, da se morejo pripraviti zgolj istinito ubožni, u-vočoma navedenim pogojem vstrezajoči prosilci, ter je one, o katerih se more domnevati, da se ne bode moralo ozirati na nje, že pri občini zavrniti.

* **Razpis ustanov za invalide.** Mariborsko o-kraino glavarstvo naznanja občinskim predstojništvom: Razpisano je devet ustanovnih mest I. Jakob pl. Schellenburgove ustanove. Pravico do te ustanove imajo posebnega ozira vredni invalidi iz kake vojske, osobito taki, kateri so pred sovražnikom postali pohabljeni, in sicer v prvi vrsti invalidi iz Kranjskega, v drugi vrsti oni iz Štajerskega in Koroškega, specijelno ozirajoč se na ranjene in pohabljene invalide iz sedanje vojske. Ustanova daje trajni letni donesek po 259 K 67 vin., ob enem pa se ustavi patentalna plača. Uživalcu ustanove je prosto dano, prejemati ustanovo v gotovini ali namesto tega vstopiti v krajevno oskrbo kake vojaške invalidnice, katero je navesti v prošnji. Kolka proste prošnje opremiti je z naslednjimi prilogami: patentna oskrbna listina, krstni list, domovinski list, zdravniško spričevalo in ubožni list. Občinskim predstojništvom se naroča, da to takoj razglasijo na v kraju navedeni način in da prošnje povratno predložijo okrajnemu glavarstvu.

* **Vojaška cenzura (pregledovanje pism).** C. in kr. vojaška cenzurna komisija v Celju nam piše: Da se zamora vojaška cenzura točno izvrševati, pisma, dopisnice, razglednice itd. hitro odposlati in se ogibati zaplenitvi, se opozarja na sledeče: 1. Cim več dopisnic se posluževati in kratko, izrazljivo in stvarno pisati in zlasti vse opustiti, kar bi utegnulo našo in z njo zvezani državi škodovati, n. pr. kraj, kjer vojaki stoje, število, gibanje in prestavljanje istih. 2. Znanega jezika in znanje pisave se posluževati, ker bi se sicer pisma, dopisnice in razglednice morale zapleniti. 3. Znamke (marke) dobro prilepiti in samo eno, ne več, uporabiti. 4. Vloženi tanki papir odstraniti, ker bi se isti moral iztrgati. 5. Pisma odprta oddajati, ker se zaprta, kot nedopuščena, vrnejo, in na hrbtini strani ime oddajatelja napisati. 6. Zalepke ne uporabiti, ker se iste težko odprejo. 7. Razglednice, na katerih so za bojevanje važni kraji, železnice in mostovi razvidni, ne uporabljati, ker bi iste zapadle zaplenitvi.

* **Za vojni muzej je „Zgodovinsko društvo za slovenski Štajer v Mariboru“ doslej dobilo ratne predmete:**

avstrijske, nemške, srbske, ruske kroglice, ruskemu vojaku odvzet nož, zanimivo palico, s katero se je ranjen vojak vlekel na obvezališče, vzorec blaga za noče proti mokroti in mrazu, vojne razglednice, med njimi je dopisnica iz bojišča na brezovi skorji, oblastvene razglase, razna znamenja Rudečega križa. — Presimo vojake, tako one, ki so doma, kakor one, ki so v bojnih vrstah, naj zbirajo in pošiljajo za naš „vojni muzej“ sploh vse, kar je z vojno v zvezi in kar vojne oblasti dopuščajo, da se vzame. — Nemci in Madžari z veliko vneto zbirajo vojne predmete in spomine za svoje muzeje, glejmo, da bomo tudi mi Slovenci bodo-čim redovom imeli pokazati iz sedanjih časov nekaj več, kakor — prazen nič. Pošiljatve sprejema „Zgodovinsko društvo“ ali pa C. ilova tiskarna v Mariboru.

* **Kako se pozna strel.** Čs se pokaže v ozračju črn dim, je granata; če je bel dim, je šrapnel.

* **Kmetije, kmetice, plačujte dolgove!** Kakor redko kedaj, dobi sedaj kmet precej dobro plačano svojo živino in poljske pridelke. Opozarjamo naše ljudi, naj ne zadržujejo bankovcev doma, temveč naj kolikor mogoče odplačajo svoje dolgove. To dolo precejšnjih dohodkov naj vporabi vsak gospodar, da se iznebi svojih dolgov in izčisti zemljiščne knjige raz-nih bremen. Kmetijstvo se mora pripravljati za bodo-čnost; znano je, da more kmet pretrpeti vse nezdode, če le kmetija ni preveč zakložena. Zlasti pa se obra-čamo na kmetice, katerih može so v vojski, da po-plačujejo kolikor mogoče dolgove, če dobi-jo sedaj ve-čje svote za živino ali za poljske pridelke. Koliko ve-selja bote napravile možu, če se srečno vrne domov, in mu bote pokazale, da ste taklo dobro gospodarile, in poplačale dolgove!

* **Zaradi toče.** Več občin je bilo hučo obiska-nih od toče. Opozarjamo občine, oziroma posameznike, da naznanijo uimo okrajnemu glavarstvu in za-prosijo za cenitev. Mi smo proučili, da ni izšlo nobe-nih določb, vsled katerih bi se pri umah ne moglo tako postopati, kakor druga leta.

* **Skrb za semensko žito v krajih,** kjer je toča pobila poljske pridelke. Zadnje tedne je toča na mnogih krajih uničila poljske pridelke, posebno pozne vrste žita. Ker se je moralo letos skoro v vseh občinah odvisno žito oddati državi, bo pomanjkanje se menskega žita v občinah, kjer so imeli točo, zelo občutno. Opozarjamo dotične občine in tudi posamezne posestnike, naj nemudoma vložijo prošnje za semen-sko žito na okrajno glavarstvo. Navede se naj, približno koliko žita posameznih vrst se bo rabilo pri posameznih posestnikih. Občine naj grečo posameznikom pri vlaganju prošenj na roko. — Kakor smo iz-vedeli na uradnem mestu, bo cena za semensko žito primeroma nizko odmerjena.

* **Koliko žita smeš dati na mln.** Cesarska na-mestnija nam naznanja, da so lastniki kmečkih pose-stev opravičeni dati toliko žita vseh vrst na mln, koliko ga po izmeri, ki jo je določila vlada za upora-bo ene osebe, pride na število oseb, ki jih mora pre-hraniti posestnik, ali jim kot plačilo za njih delo da-ti mlinskih izdelkov ali žita. — Dokler traja žetev, smeš uporabiti za osebo na dan 500 gramov žita ali 400 gramov moke. Za ostalo dobo pa je določeno, da smejo ljudje na deželi uporabiti na dan 400 gramov žita ali 320 gramov moke. Če torej imaš pri hiši 10 ljudi, katerim daješ hrano, smeš potem, ko je žetev končana, dati na mln toliko žita, da boš z moko od istega imel za gotovi čas dovolj. Računaj lahko tak-o: za en mesec rabim za 10 oseb 124 kg žita. Če hočem biti preskrbljen za tri mesece, moram dati na mln približno 400 kg žita. Mlinar ne sme več jemati za plačilo merice, ampak samo denarno odškodnino. Žito se sme mleti tudi na domačih mlinih ali žrnjlah.

* **Dražbanje sadja ob državni cesti.** C. kr. o-kraino glavarstvo nam naznanja: Letošnje sadje ob tržaški državni cesti (od Maribora proti Trstu) se bo potom javne dražbe oddajalo in sicer: v torek, dne 3. avgusta ob 4. uri popoldne na okrajnem glavarstvu v sobi štev. 20 za progo km 58—62; v sredo, dne 4. avgusta, ob 10. uri predpoldne pri cestarski hiši v Slov. Bistrici za progo km 86—94; isti dan ob 2. uri popoldne v gostilni Herman na Gornji Polskavi za progo km 80—86 in ob 4. uri popoldne pri cestarski hiši v Račizelju za progo km 72—80. Če treba, se sadje odda tudi samo po posameznih kilometrih. Cena s kolki vrec se mora takoj plačati. Sadno dre-vje, od katerega pripade sadje cestnim mojstrom in cestarjem, se bo pravočasno zaznamovalo z apnenim beležem.

* **Tržne cene v Gradcu.** Debeli voli 270 do 288 K, srednje debeli 240 do 264 K, suhi 212 do 236 K; debele krave 214 do 240 K, srednje debele 136 do 200 K, suhe 104 do 132 K; bik 184 do 260 K, mlada ži-vina 180 do 260 K; teleta 250 do 280 K, izjemoma 200 do 300 K; mlade svinje 400 do 420 K, debele svinje 390 do 400 K, srednje debele — do — K, mesne svinje 400 do 410 K; ovce 220 do 260 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teleh, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: sladko 9 do 10.50 K, kisto 8.— do 9.—, slama 5.— do 7.50 K; pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, koroza 40, kroso 50 K, oves 27.30 K, ajde 60 K, fižol 90 do 100 K, grašica 180 K do 200 K, leča 200 K, proseno pšeno 120 do 144 K, pšenični zdrob 120 K, koruzni zdrob 84 do 88 K, ržena moka ... K, pšenična moka št. 0 do K, št. 4 ... do ... K, št. 6 (črna) ... do ... K (100 kg). Jajca komad 14 do 16 v, krompir 20 do 40 v 1 kg, mleko 30 do 35 v liter.

* **Naši zakladi.** Les, posebno stajbeni, postaja vedno dražji. Pomanjkanje desk pa je itak že zelo ob-

čutno. V Nemčiji je v tem oziru še hujše. Lastniki gozdov, čuvajte svoje zaklade in ne prodajajte lesa za slepo ceno ljudem, ki bi se radi sedaj okoristili na vaš račun.

* **Oddaja vojaških konj.** Mnogi kmetje nas vprašajo, kje in pod kakšnimi pogoji bi se dobili vojaški konji, ki so nesposobni za armado, a bi se še za kmečka opravila lahko rabili. Mi smo se o zadevi poučili ter smo izvedeli, da se je za nakup takih konj treba obrniti na c. k. štajersko kmetijsko družbo v Gradcu.

* **Dobava otrobov.** Štajerska namestnija nam nanašnja, da se morajo živinorejci glede dobave otrobov obratiti odsej na Zvezo gospodarskih zadrug za Štajersko v Eggenbergu pri Gradcu. Zveza izda potem živinorejcem nakaznico za otrobe, in sicer z navedbo naslova mlina, pri katerem se dobijo otrobi. Cena otrobov je določena na 17 K 35 v za 100 kg brez vreče. Otrobi niso samo pšenični, ampak od vseh vrst žita.

* **Hmelj.** Na hmeljskem trgu v Zatu se je prodajal ozir. kupoval naj hmelj po 30 do 70 kron za 50 kilogramov. V hmeljskem okolju v Zatu upliva suša zelo neugodno na razvoj hmeljskih nasadov, ki so začeli vsled tega močno hirati. Nasadi postajajo rumeni. Tudi razni mrčes je začel obštetno škodovati hmeljskim nasadom. Na Ogrskem se obeta letos bogata hmeljska letina.

* **Regulacija Mislinje.** Okrajni glavar baron Neugebauer in načelnik okrajnega zastopa g. Günther sta se z vso vnemo poprijela za Mislinjsko dolino toliko važne uravnave Mislinje. Poslanec deželni odborik dr. K. Verstovšek se je večkrat peljal na Dunaj, da bi za to podjetje dobil primernih sredstev. Njegovi trdni volji se je posrečilo, da je vlada že obljubila kljub vojske izplačati 50%, to je približno 80 tisoč kron. Tudi v Gradcu ni miroval poslanec in je dosegel, da je dežela tudi sklenila dati 48.000 K. Če ne bode izvanrednih ovir, se bo pričelo z uravnavo reke v krajšem času. To podjetje bo za celo dolino velike koristi, ker dela Mislinja vsako leto neizmerno veliko škodo.

* **Vožnja po železnici.** Dosedaj se je za vožnjo po železnici od Maribora proti jugu zahtevalo, da si je vsak na mariborskem glavarstvu oskrbel prehodni list (Passierschein). Odzdaj naprej pa tega za Štajersko ni treba več. Le če bi kdo se hotel peljati na Kranjsko, bi moral dobiti tak list. Kajpada je vsakega, ki pride od drugod v Maribor, svetovati, naj s seboj prinese kako dokazilo, da se more izkazati, — kdo da je.

* **Maribor.** Štajerska namestnija je naznanila mestni občini, da ne more dovoliti, da bi se svinjski sejmi preložili od sobote na petek ali soboto. Rekurzu mariborskega mestnega sveta trgovinsko ministarstvo ni ugodilo. — Tako bodo torej svinjski sejmi ostali tudi v bodoče.

* **Maribor.** Na živinski sejmu dne 14. julija se je prignalo 17 glav drobnice (mlade živine), 12 bikov, 324 krav in 184 volov. Cena je bila za 100 kg žive teže: debeli voli 225—245 K, srednje debeli voli 195—205 K, suhi 185—195 K, voli za pitanje 195—205 K; debele krave 175—185 K, srednje debele 155—165 K, suhe 150—160 K; biki 160—170 K; dojne krave 160—170 K, breje krave 170—180 K; mlada živina 190—200 K, teleta 2.10 do 2.20 K 1 kg žive teže. — Prihodnji sejem se vrši dne 28. julija.

* **Maribor.** Zadruga krojačev naznanja, da se bo vršila letos skušnja za krojaške učence, ki hočejo napraviti skušnje za krojaške pomočnike, koncem mesca julija, ali začetku mesca avgusta. Tozadevne prošnje se morajo vložiti pri imenovani zadrugi do 26. julija t. l. Na pozneje do šle prošnje se ne bo oziralo.

* **Krčevina pri Mariboru.** Dne 11. julija je umrla Ivana Repina, žena našega pristaša Andreja Repina, stara 62 let. N. v m. p. — Sin pokojne, H. Repina, ki je služil pri domačem pešpolku in je že začetku mobilizacije šel po orožje, se že o 17. avgusta 1914 ni več oglašil. Nekateri vojni tovariši pa pravijo, da je prišel v rusko ujetništvo.

* **Hotinja vas.** Enega najboljših gospodarjev je izgubila naša vas. Na severnem bojišču je junaške smrti padel Franc Skodič, po domače Mlinar, in bil dne 15. t. m. v Maros-Vasarhelyju na Sedmograškem pokopan. Bil je šele 34 let star ter zapuščal ženo z dvema majhnima otročičema. Z njim je izgubila občina svojega večletnega odbornika, požarna bramba svojega blagajnika, Posojilnica svojega vzornega člana načelstva, tamburaški zbor svojega izbornega tamburaša, ter cerkveni pevski zbor svojega basista. Bil je izredno talentiran, delaven in ponižen mož, zato ga je za tudi vse spoštovalo in ljubilo. Skodič je bil zvest naš pristaš in naročnik „Slovenskega Gospodarja.“ Blagemu pokojniku ohranimo trajen spomin, njemu pa naj bo v tujini zemljica lahka!

* **Sv. Barbara pri Vurbergu.** Na južnem bojišču ob Soči je padel dne 1. julija ob dveh popoldne Tonček Korošec iz Zimice. Služil je pri domačem pešpolku od 15. marca t. l. Bil je nadepoln, priljubljen mladenič, a sedaj je laški šrapnel uničil njegovo mlado življenje v službi za domovino. Pokopan je ob bistri Soči, Dne 13. t. m. je pa umrl v ljubljanski bolnišnici njegov sosed in tovariš iz mladosti, blagi Ljudevit Kamler. Naj počivata v miru med svojimi zvestimi sobojevniki-junaki!

* **Jarenina.** Drogz Janez iz Poličkega Vrha je odšel na vojsko dne 27. julija 1914. Skoraj je preteklo že leto dni, a ni bilo še nobenega glasu od njega. Bil je že med mrtve štet, Ljubi Bog pa je uslišal goreče molitve njegovih domačih. Dne 17. julija 1915 je pa prišla naenkrat od njega dopisnica iz Rusije, v

kateri piše: „Preljubi stariši! V začetku Vas lepo pozdravim iz daljnega kraja. Naznanjam Vam tudi, da sem se hvale Bogu zdrav. Če bo božja volja, pa se bomo enkrat še videli. Pozdravim sestre, sosede in vse druge znance! Srčen pozdrav od Vašega sina Janeza v Rusiji.“ — Veselja njegovih starišev in sester, ko so dobili to poročilo, ni mogoče popisati.

* **Slovenske gorice.** Dne 14. julija so o 7 jugozapada na Sv. Trojico pridrveli nič dobrega obetajoči oblaki. Kmalu se je iz njih vsula med gromom in hudim nalivom toča. Napravila je nekaj škode, a ne znatne.

* **Čmurek.** V ponedeljek dne 19. julija je umrl t. kajšji usnjari in posestnik Alojz Tenčert, star 75 let.

* **Dornova Takajšnji graščak** je dobil za opravljane poljskega dela večje število ujetnikov-Rusov. Ujetniki delavci stanujejo v tukajšnjem šolskem poslopju. Š lski ponk je radi tega ustavljen.

* **Podlehnik.** Posestniku in vozniku Mihaelu Rozman je padel konj, vreden 1400 K.

* **Sv. Marjeta na Dravskem polju.** Naš prijatelj Anton Fric nam piše z italijanskega bojišča, da se slovenski fantje in možje, tam prav dobro počutijo, Fric je že pred vojsko pomagal ob Soči delati okope in obrambne priprave in pravi, da so naše utrdbe tako dobre, da se po sodbi častnikov ni bati, da bi Lah udrl čez našo bojno črto. Fric pošilja vsem naročnikom našega „Slovenskega Gospodarja“ iskrene pozdrave.

* **Smartin na Pohorju.** Franc Kos, brat tukajšnjega trgovca, piše dne 7. julija iz severnega bojišča: Zdrav sem še. Sam Bog me varuje pred ruski granatami in šrapneli, ki nam jih Rus véasi pošilja. A to je le bolj po redko, ker mu primanjkuje že streliva. Naši pa mu pošiljajo v pozdrav kar strele za strelom, da Rusu ni dolg čas. Sedaj jo bo menda že Rus kmalu pobrisal iz Galicije. Mi slovenski črnovojniki smo korenjaki. Zvečer se slišijo iz naših okopov in strelskih jarkov veseli vriski in glas slovenske pesmi doni po galiških livadah. Poprej pa, ko bo vojske konec, pa se gremo nađ verolomne polentarje, da še tistim damo po hrbišču, da bodo vedeli, kaj so Avstrijci in posebej še slovenski črnovojniki. Gre mi srednje dobro, v ruskem piskru si sedaj žganje kuham. Mnogo pozdravov!

* **Celje.** Sin tukajšnjega nižjega poštnega uradnika Vrbaha, Jožef Vrbah, praporščak pri lovškem bataljonu štev. ... je v bojih pri Doberdobski planoti prišel v italijansko ujetništvo.

* **Celje.** Na bojišču ob Soči je padel kot narednik bivši tukajšnji trgovec J. Satter, doma iz Konjic.

* **Petrovec.** Iz ruskega ujetništva se je oglašil Kancijan Matevž, o katerem od dne 21. decembra l. l. ni bilo več nobenega glasu. Govorilo se je, da ni več med živimi. A dne 15. julija pa pride pismo, ki se glasi: Ljuba žena in hčerka! Srčno Vaju pozdravim! Pisati nisem mogel poprej, Gre nam srednje; delamo od šestih zjutraj do šestih zvečer in sicer na železnici. Zasluzimo 20 kopejk na dan. Bog daj, da bi srečno prestali in se še enkrat zdravi videli. A kdaj bo vojne konec, sam Bog ve!

* **Ljubno v Sav. dol.** V sredo dne 15. julija so žalostno zapeli zvonovi na Lubnem, ko so naznanili smrt blagega mladeniča Jožefa Tesovnik, kmečkega sina, doma v Podteru. Star je bil komaj 20 let. Vsi mu želimo večno veselje v nebesih, da bi se veselil z angelji in bi tam z njimi večne pesmi prepeval. Bog in Marja mu dajta uživati sveti raj!

* **Sv. Rok v Trbovljah.** Nekdaj se je obhajal slovesno pri Sv. Katarini, kakor se je reklo na Potoku sv. Rok in se je zbiralo tam ogromno ljudstva. Letos se bo ta slovesnost obhajala na god sv. Roka začeni s svečano procesijo v Zastenku in bo po dokončani procesiji slovesno sv. opravilo v čast sv. Roku pri Sv. Katarini (na Potoku).

* **Rajhenburg.** Tužno so nam zapeli zvonovi na dan sv. Petra ter nam naznanjali vest, da je naš vrli domačin J. Pleterški, posestnikov sin iz Anž, dne 18. julija mirno v Gospodu zaspal. Služil je pri 87. pešpolku ter se je kot trobentač in poddesetnik vneto boril na severu proti sovražniku. A sreča mu ni bila mila. V jeseni je bil prvokrat zadet od ruskega šrapnela v desno koleno. Komaj je nekoliko ozdravel — že se je zopet pogumno podal proti sovražniku. A usoda mu je bila sedaj tem žalostnejša. Po večkratni borbi je bil dne 6. junija o 6 petih strelav smrtno zadet. V bolnišnici na Ogrskem so mu odrezali desno nogo. Ves zdrobljen se je še 12 dni vil v groznih bolečinah. Dne 18. junija pa je božja roka usmiljenja napravila konec njegovemu mladem življenju. Rajni je bil vnet častilec Marijin, ud Marijine družbe in vrl pristaš črlovske organizacije. Kako priljubljen je bil povsod, je pričalo nebroj solz, ki je zalivalo oči vsem sorodnikom in znanec. Tebi, blagi oče, dobra mati, dragi bratje in sestre v tolažbo izrekamo odkrito sožalje. Rajnemu nepozabnemu Jožeku pa svetila večna luč in bodi mu lahka tuja zemlja!

* **Malkamen.** Dne 9. t. m. je nam toča uničila vse poljske pridelke. Največ so prizadeti vinogradi, ker so za več let uničeni. Strašne šibe, poljske ujme — reši nas o Gospod!

* **Št. Ilj pri Velenju.** Umrl je v Galiciji blagi mladenič Jakob Koren. Bil je zelo priljubljen povsod, najbolj pa med fanti. Naj mu bo tuja zemljica lahka, ker mu usoda ni namnila, da bi počival v domovini. Naša fara, čeravno je majhna, je poslala cesarju dozdej že 130 mož in mladeničev pod orožje.

Zadnja poročila došla v četrtek, 22. julija.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglasa:

Dunaj, 21. julija.

Rusko bojišče.

Sovražnik se je vnovič ustavlil južno od železnice, ki pelje od Cholma čez Lublin proti Iwangorodu. Kljub njegovemu trdovratnemu odporu se je posrečilo zavezniškim četam, predreti na več mestih njegove vrste. Pri Rozami si je napravil zbor Arza, združen z nemškimi bataljoni, pot v sovražne vrste. Južno-zahodno od Biskupic so nemške čete v noči prisilile Ruse, da so se morali umakniti.

Med Bystryco in Vislo je trčila armada nadvojvođe Jožefa Ferdinanda na močan odpor.

Na obeh straneh Borzechowa so iztrgale naše čete v srđitem mežu sibirskim polkom postojanke, katere so žilavo branili. Ta armada je ujela večeraj 30 ruskih častnikov in 6000 mož, in zaplenila 9 strojnih bušk.

Med Vislo in Pilico se je nadaljevalo zasledovanje. Nemški domobranci so predrli severno-izhodno od Zwolena prednjo postojanko mostne utrdbe Iwangoroda. Za postojanke, ki so v zvezi s to prednjo postojanko, se še vrši boj.

V izhodnem delu Galicije pri Sokalu so zopet izbruhnili hudi boji.

Ob Zloti Lipi in ob Dnjestru je položaj nespremenjen.

Italijansko bojišče.

Na Goriškem so tudi večeraj Italijani svoj splošni napad nadaljevali. Ob robu Doberdobske gorske planote in ob obmestju pred Gorico je bitka divjala celi dan. Na večer se je sovražniku posrečilo, da je zavzel goro Sv. Mihaela (izhodno od Zdravščine). Danes zjutraj je generalmajor Boog s četami, ki so se dosedaj še držale v ozadju, zopet odzvel sovražniku to višino. Jugoizhodno od Zdravščine naše čete vstrajajo z veliko žilavostjo. Napad v bok, ki so ga izvršile naše čete z višine razvalin izhodno od Zagrada, je končno vrgel Italijane tudi tukaj nazaj. Bežali so pod velikimi izgubami v svoja kritja. Ker so naše čete obdržale v svojih rokah tudi ves jugozahodni rob gorske planote in so istotako krvavo odbile vse sovražne napade na goriško obmestje, niso imeli italijanski napori, kateri so jih stali ogromno žrtev, zopet nikakih uspehov.

Na ostali primorski črti vlada razmeroma mir.

Ob koroški meji se ni nič bistvenega dogodilo.

Izhodno od Schluderbacha (Tirolsko) so tri sovražni bataljoni napadli Monte Piano. Sovražni napadi so bili odbiti. Italijani so bežali nazaj in so izgubili kakšne dve tretjini svojih čet.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 21. julija.

Boji ob Narewu in južno od Varšave.

Ob reki Narew proti jugu so Nemci z naskokom zavzeli močno utrdbo med predpostojankami pri Rožanu (mesto ob Narewu, južno od Osrolenk); pri tem so ujeli 560 Rusov in uplenili 3 strojne puške. Sovražnik skuša ob tej reki se obupno zoperstavljati. Njegovi obupni protinapadi s četami, ki so bile zbrane od obmestij proti Rožanu, Pultusku in Novo-Georgiewu, so se izjalovili. Rusi so imeli težke izgube; 1000 ujetnikov je ostalo v nemških rokah. Ob postojankah Blonje—Grojec se je sovražnik le kratko časa držal. Prisiljen vsled nemškega pritiska, ki je naraščal od vseh strani, so Rusi začeli zapuščati svoje utrbe zahodno od mesta Grojec in so se umaknili v izhodni smeri. Nemške čete so jih takoj zasledovale.

Zapadno in izhodno od Visle.

V zasledovanju so prišle večeraj, dne 20. julija, čete generalnega polkovnika pl. Woyrscha do prednje mostne postojanke južno od Iwangoroda. V takojšnjem napadu so si priborile sovražne črte pri Wladislawowu. Za sosedne postojanke se še vrši boj.

Med gornjo Vislo in Bugom se je sovražnik vnovič ustavlil za boj armadam generala-feldmaršala pl. Mackensena. Kljub trdovratnemu odporu so udrele avstrijsko-ogrske čete pri Skrzyniecu—Niedzwici —Mali (južno-zahodno od Lublina), nemške čete pa južno-izhodno od Piaskija in severno-izhodno od Krasnostawa v sovražne postojanke. Napad napreduje.

Potop „Giuseppe Garibaldi“.

Rimski list „Messagero“ poroča, da se je 500 mož potopljene italijanske oklopne križarke „Giuseppe Garibaldi“ rešilo s poveljnikom vred; kakih 100 mož pa je prišlo ob življenje.